

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Zakonito Preseljenje U Inozemstvo S
Djecom > Austria

Zakonito preseljenje u inozemstvo s djecom

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 U kojim okolnostima roditelj može zakonito odvesti dijete u drugu državu bez suglasnosti drugog roditelja?

1.1. Kao prvo, potrebno je uputiti na sveobuhvatnu izmjenu Zakona kojim se uređuje odnos roditelja i djeteta, koja je izvršena Zakonom o izmjeni Zakona kojim se uređuje odnos roditelja i djeteta te Zakona o imenima iz 2013. (*Kindschafts- und Namensrecht-Änderungsgesetz 2013*) (BGBl I 2013/15), koji je u Austriji stupio na snagu 1. veljače 2013. Od tada, pravila o boravištu nalaze se u odjeljku 162. Općeg građanskog zakonika (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*), iako ta pravila ne bi trebalo tumačiti samostalno, nego u širem kontekstu drugih odredbi Zakona kojim se uređuje odnos roditelja i djeteta.

1.2. Roditelj može u svakom slučaju odvesti dijete u drugu državu bez suglasnosti drugog roditelja ako, kao prvo, roditelj koji odvodi dijete samostalno ostvaruje roditeljsku skrb; kao drugo, prethodno je o tome obavijestio drugog roditelja i, kao treće, drugi roditelj pritom u razumnom roku nije izrazio protivljenje te nije u skladu s tim sudu uputio zahtjev za oduzimanje ili ograničenje roditeljske skrbi. Ako drugi roditelj podnese zahtjev sudu, sud mora odlučiti je li odvođenje zakonito ili nije. Kao zaštitnu mjeru u pogledu odluke o promjeni boravišta, sud može odrediti i zabranu odlaska s djetetom (odjeljak 107. stavak 3. četvrta rečenica Zakona o rješavanju sukoba (*Außerstreitgesetz – AußStrG*)).

Drugi roditelj mora uzeti u obzir izjavu roditelja kojem nije dodijeljena roditeljska skrb u pogledu preseljenja u inozemstvo ako je želja izražena u toj izjavi više u skladu s najboljim interesima djeteta.

Ako roditelj koji samostalno ostvaruje roditeljsku skrb nad djetetom nije obavijestio drugog roditelja o planiranom preseljenju – taj je roditelj obavezan uputiti obavijest kad je riječ o bitnim pitanjima (odjeljak 189. stavak 1. prva rečenica ABGB-a, što u svakom slučaju uključuje preseljenje u inozemstvo) – ili ako se taj roditelj preseli u inozemstvo usprkos znatnom protivljenju koje je izrazio drugi roditelj, to ipak (ako ne postoji zakonska samostalno ostvaruje roditeljska skrb drugog roditelja) ne čini povredu prava na brigu u smislu članka 3. Haške konvencije o otmici djece, nego samo povredu odredbi austrijskog Obiteljskog zakona kojim se uređuju interni odnosi između roditelja, uz moguće posljedice na temelju obiteljskog prava (od običnog upozorenja do promjene roditeljske skrbi).

1.3. Ako roditelji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb, oni moraju, koliko god je to izvedivo i moguće, izvršavati roditeljsku skrb uzajamnim sporazumom (odjeljak 137. stavak 2. zadnja rečenica ABGB-a).

Potrebno je razlikovati situacije u kojima dijete u inozemstvo odvodi (a) roditelj u čijem kućanstvu to dijete uglavnom boravi ili (b) drugi roditelj u čijem kućanstvu to dijete uglavnom ne boravi. Roditelj u čijem kućanstvu dijete uglavnom ne boravi u svakom slučaju postupa nezakonito u smislu članka 3. Haške konvencije o otmici djece. Kad je riječ o roditelju u čijem kućanstvu dijete uglavnom boravi, pravna situacija je složenija:

prethodno navedeni odjeljak 189. stavak 1. prva rečenica ABGB-a o obvezi obavješćivanja drugog roditelja o

bitnim pitanjima primjenjuje se ako roditelji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb (odjeljak 189. stavak 5. ABGB-a). Kad je riječ o tome je li propust u pogledu obavješćivanja drugog roditelja, koji isto tako ostvaruje roditeljsku skrb, u skladu s odjeljkom 189. stavkom 5. u vezi s odjeljkom 189. stavkom 1. prvom rečenicom ABGB-a, sam po sebi dostatan za povredu prava skrbi u smislu članka 3. Haške konvencije o otmici djece, stručna su mišljenja podijeljena. Austrijski Vrhovni sud nedavno je potvrdio da je to slučaj (6Ob 170/16t).

U ovom se slučaju u obzir mora uzeti i izjava roditelja u čijem kućanstvu dijete ne boravi ako je želja izražena u toj izjavi više u skladu s najboljim interesima djeteta. Neovisno o tome naziva li se to nezakonitom povredom prava skrbi u smislu Haške konvencije o otmici djece, neobavješćivanje može činiti postupanje u internom odnosu kojim se krši austrijsko obiteljsko pravo i uključuje prethodno navedene posljedice.

1.4. Ako roditelji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb, a nije utvrđeno u čijem će kućanstvu dijete uglavnom boraviti, mora se pribaviti suglasnost drugog roditelja. Ako ne postoji suglasnost drugog roditelja, sudu nadležnom za roditeljsku skrb (*Pflegschaftsgericht*) može se podnijeti zahtjev za donošenje odluke o tom pitanju. Sud u svojoj odluci treba uzeti u obzir najbolje interese djeteta i prava roditelja na zaštitu od nasilja te na slobodu kretanja i slobodu obavljanja profesionalne djelatnosti (odjeljak 162. stavak 3. ABGB-a). Međutim, i u ovom slučaju svaki roditelj u odnosu prema trećim osobama ima ovlast zastupanja sve dok roditeljska skrb (u području prava na određivanje djetetova boravišta) nije konačno ili privremeno oduzeta.

2 U kojim je okolnostima potrebna suglasnost drugog roditelja za odvođenje djeteta u drugu državu?

U svakom slučaju, suglasnost drugog roditelja potrebna je ako roditelj koji odvodi dijete (a) ne ostvaruje roditeljsku skrb ili (b) ostvaruje roditeljsku skrb, ali dijete uglavnom ne boravi u njegovu kućanstvu.

U slučajevima kada se (a) roditelj u čijem kućanstvu dijete uglavnom boravi ili (b) roditelj koji samostalno ostvaruje roditeljsku skrb želi preseliti u drugu državu s djetetom, on ili ona mora u internom odnosu poštovati obvezu obavješćivanja na temelju odjeljka 189. ABGB-a (vidjeti odgovor na prvo pitanje) i uzeti u obzir mišljenje obaviještenog roditelja ako je ono više u skladu s najboljim interesima djeteta.

3 Ako drugi roditelj nije suglasan s odvođenjem djeteta u drugu državu, iako je ono nužno, kako se dijete može na zakonit način odvesti u drugu državu?

3.1. Ako roditelji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb, a nije utvrđeno u čijem će kućanstvu dijete uglavnom boraviti, roditelj koji želi svoje boravište prenijeti u inozemstvo, a nema suglasnost drugog roditelja, mora ponijeti zahtjev sudu nadležnom za roditeljsku skrb. Sud u svojoj odluci o odobrenju treba uzeti u obzir najbolje interese djeteta i prava roditelja na zaštitu od nasilja te na slobodu kretanja i slobodu obavljanja profesionalne djelatnosti (odjeljak 162. stavak 3. ABGB-a).

3.2. Ako roditelj koji se želi s djetetom preseliti u inozemstvo uopće ne ostvaruje roditeljsku skrb ili ako dijete uglavnom ne boravi u njegovu kućanstvu, on ili ona mora sudu uputiti zahtjev za oduzimanje ili ograničenje roditeljske skrbi drugog roditelja (i, možda i samo djelomičan, prijenos roditeljske skrbi na njega ili nju). Posebno kao manje strogu mjeru u usporedbi s oduzimanjem roditeljske skrbi, sud isto tako može oduzeti zakonski potrebna prava suglasnosti i odobrenja ili zamijeniti zakonski potrebnu suglasnost ili odobrenje, ako ne postoje opravdani razlozi za odbijanje zahtjeva (odjeljak 181. stavak 1. ABGB-a).

3.3. Roditelj koji ostvaruje roditeljsku skrb i u čijem kućanstvu dijete uglavnom boravi mora obavijestiti drugog roditelja i dati mu priliku da izrazi svoje mišljenje (odjeljak 189. ABGB-a), ali obavješćivanje drugog roditelja i suglasnost nisu preduvjet za odlazak.

4 Primjenjuju li se ista pravila i na privremeno (npr. praznici, zdravstvena skrb itd.) i na trajno odvođenje? Ako je potrebno, priložite odgovarajuće

obrasce suglasnosti.

Isto tako, kad je riječ o privremenom odvođenju u slučaju zajedničkog ostvarivanja roditeljske skrbi, roditelji moraju, koliko god je to izvedivo i moguće, izvršavati roditeljsku skrb uzajamnim sporazumom (odjeljak 137. stavak 2. zadnja rečenica ABGB-a). Međutim, dokaz o tom uzajamnom sporazumu nije preduvjet za odlazak.

Ipak, posve je zakonito ne primijeniti zahtjev u pogledu uzajamnog sporazuma, na primjer u slučaju spontanog posjeta djedu i baki tijekom vikenda kad drugi roditelj ionako nije namjeravao imati bilo kakav kontakt s djetetom tijekom tog razdoblja (u ovom slučaju ne bi uopće bilo izvedivo postići uzajamni sporazum).

Isto se primjenjuje u slučajevima kada drugi roditelj samo treba biti obaviješten (odjeljak 189. stavak 1. ABGB-a), ali o okolnostima pojedinačnog slučaja (na primjer, trajanje, određite i svrha putovanja) ovisi smatra li se uopće to privremeno odvođenje bitnim pitanjem.

■ Posljednji put ažurirano: 29/10/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.